

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2-6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

2.12.2020

Varsinais-Suomen ELY-keskus,
Kalatalouspalvelut
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö sähköpostitse 19.11.2020 (Dnro VARELY/745/5710/2020)

Asia Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto Porvoon kaupungin hakemuksesta kalastuslain 54 § nojalla lain 7 §:ssä tarkoitetun onkimisen, pilkkimisen ja viehekalastuksen kieltämiseksi Porvoonjoen alaosalla ajalla 1.1.2021-31.12.2022.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut Porvoon kaupungin kalastuskieltohakemukseen koskien Porvoonjoen alaosan onginta-, pilkintä- ja viehekalastuskieltoa. SVK lausuu hakemuksesta seuraavaa.

TAUSTAA

Hakemuksessa Porvoon kaupunki pyytää, että Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) kieltäisi kalastuslain 54 § nojalla lain 7 §:ssä tarkoitetun onkimisen, pilkkimisen ja viehekalastuksen Porvoonjoen alaosalla ajalla 1.1.2021-31.12.2022. Hakija anoo kieltoa koskien Sikosaaren kivilaiturila (Lotsudden) nk. Vanhalle sillalle asti (Tuomiokirkon vieressä). Poikkeuslupahakemus on jatkoa vuoden 2018 päätökselle (Dnro 973/5710/2018, sisältäen myös muutoksen Dnro 745/5710/2020). Hakija ei esitä perusteluja poikkeuslupan myöntämiselle, vaan viittaa ainoastaan kuluvan vuoden loppuun asti jo voimassa olevaan päätökseen. Hakemuksen tueksi hakija tyytyy listaamaan erityisalueen nykyiset säännöt.

Voimassa olevan kalastusrajoituspäätöksen taustoituksessa ELY-keskus nosti esiin oletukset ajoittain suuresta kalastuspaineesta sekä kalastuksesta aiheutuneet erilaiset valvonnalliset ongelmat. Lisäksi ELY-keskus kertoi olevansa valmis kieltämään yleiskalastusoikeudet, mikäli Porvoon kaupunki perustaa erityislupa-alueen, jonka lupaehdoissa määriteltäisiin saaliskiintiöistä (kuhalle).

Kaupungin esittämän erityiskalastuskohde-ehdotuksen ja sen säännöt nähtyään ELY-keskus päätti kalastuskiellosta. Päätöstä perusteltiin sillä, että erityislupa-alue selkiyttäisi kalastuksen pelisääntöjä alueella sekä tekisi alueen kalastuksesta kestävämpää. Perusteluiden mukaan alueella on ollut epäsopua kalastuskäytännöissä ja erityislupa-alueetta oltiin perustamassa etenkin alueen kuhakantojen kestäväen käytön turvaamiseksi. Tästä syystä hakemuksessa esitetty kolmen kuhan vuorokausirajoitus kalastajaa kohden oli ELY-keskuksen mukaan perusteltu.

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN KANTA

Kalastuslaki turvaa yleiskalastusoikeuksien harjoittamisen. Niihin perustuva kalastus on kuitenkin kielletty vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueilla, koska niissä on erityisesti tunnistettu tarve rajoittaa kalastusta vaelluskalakantojen turvaamiseksi. Muiden alueiden katsotaan sen sijaan olevan yleiskalastusoikeuksien kalastettavissa, eikä sitä oikeutta saa rajoittaa ilman kalastuslain edellyttämiä perusteita. Lisäksi Marinin hallitusohjelmassa turvataan kestävä vapaa-ajankalastus ja jokamiehen oikeudet.

Porvoon kaupungin hakemus yleiskalastusoikeuksien kieltämiseksi ei täytä kalastuslain 54 §:n mukaisia edellytyksiä. Kyseisen pykälän osalta kalastuslain perusteluissa todetaan, että: ”*Rajoitussäännös tulisi sovellettavaksi tilanteissa, joissa rajoituksen asettaminen perustuisi nimenomaisesti säännöksessä tarkoitettuun syyhyn ja paras keino rajoituksen päämäärän saavuttamiseksi olisi juuri yleiskalastusoikeuksiin perustuvan kalastuksen rajoittaminen*”. Hakemus ei sisällä perusteluja, eikä sillä siten osoiteta millään tavoin, että nimenomaisesti yleiskalastusoikeuksien harjoittamisesta olisi aiheutunut haittaa taikka vaaraa alueen kalakannoille, erityisesti kuhalle. Myöskään vuonna 2018, kun hakemusprosessi tapahtui ensimmäisen kerran, ei osoitettu mitään perusteluja kuhakantojen vaarantumisesta, vaan kyse oli suositun kalastuspaikan perusteella tehdyistä olettamuksista kalastuspaineen suuruudesta. Näin ollen 54 §:ssä mainittu edellytys tarpeen osoittamisesta ei toteudu. Vuonna 2018 esillä olleita kalastuksen valvonnan ongelmia ei voida pitää 54 §:n edellyttämänä perusteena yleiskalastusoikeuksien rajoittamiselle.

Kalastuslain 54 §:ää voidaan käyttää erityiskalastuskohteen perustamiseksi vain siinä tapauksessa, että sillä turvataan kaupallisessa tai muussa erityisessä tarkoituksessa tehtyjen kalaistutuksien taloudellisen hyödyntämisen turvaaminen. Kalastuslain perusteluissa todetaan, että käytännössä tällä tarkoitetaan istuta ja ongi -tyyppisiä kohteita, joihin istutetaan alueen luontaiseen lajistoon kuulumattomia valmiiksi pyyntimittaisia arvokaloja sillä tarkoituksella, että ne kalastetaan melko pian istuttamisen jälkeen.

Porvoonjokisuus ja sen edustalla olevat salmi- ja selkääalueet muodostavat alueen kuhakannalle yhtenäisen alueen, jonka sisällä kuhat lajiytyypillisesti vaeltavat kutu-, syönnös- talvehtimisalueiden välillä. Nykyinen, yleiskalastusoikeuksien tapahtuvaa kalastusta rajoittava tilanne on siirtänyt kuhasaaliiden painottumista muille kalastajaryhmille. SVK muistuttaa, että Porvoon kaupunki myy alueilleen [kalastuslupia](#), jotka kattavat ison osan jokisuun vesialueista. Näillä luvilla voi kalastaa mm. verkoilla ja pitkäsiimalla, mutta kuhalle tai muullekaan saaliille ei ole asetettu päiväkiintiötä, eikä pyydyksien kokonaismäärää ole kiintiöity. SVK:n mukaan nykykäytäntö jättää eri kalastajaryhmät eriarvoiseen asemaan ja ennen kaikkea tekee perättömäksi kokonaisvaltaisen halun varmistaa Porvoon alueen kuhakantojen kestävä käytön turvaaminen.

Nyt päättyvää Porvoonjokisuun kalastuskieltoa koskevassa vuoden 2018 lausunnossa SVK ei vastustanut hakemusta, vaan piti sitä kompromissina alueella jatkuneen epäsovun rauhoittamiseksi. Tuolloin SVK:n lausunnossa jäi huomaamatta, että annetut perustelut olivat kalastuslain vastaisia. Lisäksi SVK antoi useampia ehdotuksia perustettavan erityiskalastuskohteen lupaehdoista ja keinoista kohteen palveluiden ja houkuttelevuuden kehittämiseksi. Tarjotusta neuvonta-avusta huolimatta ei Porvoon kaupunki ole kuluneena kahtena vuotena ottanut SVK:öön yhteyttä kohteen vetovoiman lisäämiseksi. SVK katsoo, että laadukkaasti lähikalastuskohteen luominen ei ole Porvoon kaupungin intressinä, vaan ainoastaan rajoittaa yleiskalastusoikeuksilla kalastavien mahdollisuutta harrastaa vapaa-ajankalastusta.

SVK toteaa, että hakemus yleiskalastusoikeuksien rajoittamisesta Porvoon kaupungin hallinnoiman Porvoonjokisuun erityiskalastuskohteen ylläpitämisen takia on kalastuslain vastainen. Mikäli Porvoon kaupunki haluaa jatkaa kuhan saaliskiintiön voimassaoloa, tulee sitä hakea kalastuslain 53 §:n perusteella ja ylettää kiintiö koskemaan koko Porvoonjoen suu- ja lahtialuetta sekä kaikkea kalastusta.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Olli Saari
toiminnanjohtaja